

NOTAT

Dato: 3. marts 2023
Til: Bestyrelsen
Fra: Administrationen

Orientering om behandling af affald i ny ordning

1 Indledning

Der indføres i perioden fra 1. maj – 30. september ny renovationsordning på Djursland. Anhold er indtil videre ikke omfattet af de nye henteordninger.

I nærværende notat er givet en kort orientering om, hvilke anlæg affaldet, der hentes i den nye ordning køres til, samt hvilken behandling affaldet undergår i medfør af de kontrakter, der er indgået med modtagevirksomhederne.

2 Beholder til restaffald og madaffald (beholder 1)

Restaffald og madaffald indsamles overvejende i to-kammerbeholdere på 240 liter, hvor kammeret til restaffald indeholder 144 liter og kammeret til madaffald indeholder 96 liter. Ved fællesløsninger og ejendomme med større behov anvendes enkeltkammerbeholdere til de to affaldstyper.

Affaldet indsamles af Urbaser A/S i to-kammerbiler, hvor restaffald tømmes i det ene kammer og madaffald i det andet kammer, og holdes derved adskilt i bilen.

Indsamlingsbilerne køres fra indsamlingsruterne til Kredsløb A/S i Lisbjerg. Restaffaldet aflæsses i siloen på Kredsløbs affaldsenergianlæg, og madaffaldet aflæsses i omlastebygning.

Restaffald

Restaffaldet forbrændes på affaldsenergianlægget, hvor det bliver brændt og dermed laver energi til strøm og fjernvarme. Forbrændingen af affald sker i henhold til særlig aftale mellem Reno Djurs og Kredsløb/Aarhus Kommune.

Madaffald

Behandling og afsætning af madaffaldet har været udbudt i EU-licitation fælles med de tre øvrige FARR-selskaber, Renosyd I/S, Kredsløb A/S og Favrskov Forsyning A/S. Opgaven blev vundet af HCS A/S, og der er indgået kontrakt med udløb 31. december 2029 med mulighed for forlængelse i op til to år.

Madaffaldet omlastes hos Kredsløb A/S til store lastbilcontainere, og transporteres til forbehandlingsanlæg.

HCS A/S etablerer et nyt forbehandlingsanlæg i Trige nord for Aarhus, der efter planen skal være etableret i 2024. Indtil det nye forbehandlingsanlæg er etableret, anvender HCS A/S et eksisterende forbehandlingsanlæg beliggende Grindstedvej 4A, 6670 Holsted.

På forbehandlingsanlægget kommer affaldet i en pulper, hvor der frasorteres affald, der ikke må komme i biogasanlæg (poser, glas, metal m.v.), og pulpen med madaffald/vand afsættes til biogasanlæg.

Madaffald bliver her lavet til biogas, der anvendes som erstatning for fossil naturgas, fx i transportsektoren. Biogas kan lagres og derved anvendes efter behov. Samtidig anvendes næringsstofferne i madaffaldet ved at tilbageføre det afgassede madaffald til landbrugsjord.

3 Beholder til plast og mad- og drikkekarton samt glas og metal (beholder 2)

Plast og mad- og drikkekarton samt glas og metal indsamles overvejende i to-kammerbeholdere på 240 liter, hvor kammeret til plast og mad- og drikkekarton indeholder 144 liter og kammeret til glas og metal indeholder 96 liter. Der indsamles altså i alt 4 af de 10 affaldstyper i denne beholder. Ved fællesløsninger og ejendomme med større behov anvendes enkeltkammerbeholdere til de to affaldsblandinger (to affaldstyper i hvert kammer/beholder).

Affaldet indsamles af Urbaser A/S i to-kammerbiler, hvor plast og mad- og drikkekarton tømmes i det ene kammer og glas og metal i det andet kammer, og holdes derved adskilt i bilen.

Indsamlingsbilerne køres fra indsamlingsruterne til omlasteanlæg hos Kredsløb A/S i Lisbjerg, hvor de to affaldsblandinger aflæsses i hvert sit separate område.

Plast og mad- og drikkekarton

Behandling og afsætning af plast- og mad- og drikkekarton har været udbudt i EU-licitation fælles med de tre øvrige FARR-selskaber. Opgaven blev vundet af Damifo Vojens A/S, og der er indgået kontrakt med udløb 31. december 2024 med mulighed for forlængelse i op til to år. Årsagen til den korte kontraktperiode er, at der i 2025 indføres producentansvar, hvorefter det er producenterne og ikke kommunerne, der skal varetage behandling og afsætning af disse to affaldstyper.

Plast- og mad- og drikkekarton omlastes hos Kredsløb A/S til store lastbilcontainere, og transporteres herfra til Damifo A/S' sorteringsanlæg beliggende Tingvejen 1, 6500 Vojens.

Her sorteres affaldet op i flere separate fraktioner, der tilgår forskellige behandlingsanlæg inden for EU/EØS i henhold til mere specifikke krav. Rejekt/sorteringsresten fra sorteringsanlæg og behandlingsanlæg går til nyttiggørelse, bortskaffelse og/eller særlig behandling jf. affaldshierarkiet i EU's affaldsdirektiv – og også indenfor EU/EØS.

Genanvendelig plast bliver til nye plastprodukter. Ofte indgår plast i sammensatte produkter med forskellige plast- eller materialetyper, der kan være limet eller svejset sammen. Det ikke-genanvendelige plast sendes til forbrænding med energiudnyttelse. Damifo A/S skal i overensstemmelse med lovgivningen som minimum sikre 60% dokumenteret reel genanvendelse af den indsamlede Plast.

Mad- og drikkekartoner bliver opløst og opdelt i pap, plast og aluminium. Papfibrene bruges til at lave nye papemballager. Der arbejdes for, at også foringen med aluminium og

plast genanvendes. Restmaterialerne forbrændes med energiudnyttelse. Damifo A/S skal udsortere mad- og drikkekarton med henblik på min. 80% genanvendelse af papfibre.

Glas og metal

Behandling og afsætning af glas og metal har været udbudt i EU-licitation fælles med de tre øvrige FARR-selskaber. Opgaven blev vundet af Damifo Vojens A/S, og der er indgået kontrakt med udløb 31. december 2024 med mulighed for forlængelse i op til to år. Årsagen til den korte kontraktperiode er, at der i 2025 indføres producentansvar, hvorefter det er producenterne og ikke kommunerne, der skal varetage behandling og afsætning af disse to affaldstyper.

Glas og metal omlastes hos Kredsløb A/S til store lastbilcontainere, og transporteres herfra til Damifo A/S' forsoringsanlæg beliggende Tingvejen 1, 6500 Vojens.

Her sorteres affaldet op i separate fraktioner, der tilgår forskellige behandlingsanlæg inden for EU/EØS i henhold til mere specifikke krav. Rejekt/sorteringsresten fra sorteringsanlæg og behandlingsanlæg går til nyttiggørelse, bortskaffelse og/eller særlig behandling jf. affaldshierarkiet i EU's affaldsdirektiv – og også indenfor EU/EØS.

Glas sorteres efter størrelse. Større glasstykker omsmeltes og genanvendes til nyt glas. Fint glassand genanvendes i asfalt i stedet for sand. Andelen af genanvendt glas skal være på minimum 90%.

Metal sorteres bl.a. i jern og aluminium. Hver metaltype smeltes og laves til basismaterialer, som kan bruges til at fremstille f.eks. bildele og byggematerialer. Metal kan smeltes og bruges igen og igen. Andelen af genanvendt metal skal være på minimum 95%.

4 Beholder til papir, pap og tekstilaffald (beholder 3)

Papir, pap og tekstilaffald indsamles i enkeltkammerbeholdere (overvejende på 240 liter). Der indsamles altså i alt 3 af de 10 affaldstyper i denne beholder. Papir og pap lægges løst i beholderen som i den nuværende situation, og tekstilaffald skal emballeres i poser, inden de lægges i beholderen.

Affaldet indsamles af Brdr. Fisker I/S i enkeltkammerbiler. Indsamlingsbilerne køres fra indsamlingsruterne direkte til forsoringsanlæg hos Stena Recycling A/S beliggende Ane-lystparken 51, 8381, Tilst.

Behandling og afsætning af papir, pap og tekstilaffald har været udbudt i EU-licitation fælles med de tre øvrige FARR-selskaber. Opgaven blev vundet af Stena Recycling A/S, og der er indgået kontrakt med udløb 31. december 2024 med mulighed for forlængelse i op til to år. Årsagen til den korte kontraktperiode er, at der i 2025 indføres producentansvar, hvorefter det er producenterne og ikke kommunerne, der skal varetage behandling og afsætning af pap og eventuelt også i den sammenhæng papir og tekstilaffald, da det indsamles i samme beholder som pap. Dette er dog ikke fastlagt lovgivningsmæssigt endnu.

På forsoringsanlægget sorteres affaldet op i separate fraktioner af henholdsvis papir og pap samt poser med tekstilaffald. Poserne med tekstilaffald åbnes og forsortes.

Herefter tilgår de separate fraktioner forskellige behandlingsanlæg inden for EU/EØS i henhold til mere specifikke krav. Rejekt/sorteringsresten fra sorteringsanlæg og behandlingsanlæg går til nyttiggørelse, bortskaffelse og/eller særlig behandling jf. affaldshierarkiet i EU's affaldsdirektiv – og også indenfor EU/EØS.

Pap og papir bliver sorteret, så det kan genanvendes hver for sig. Hvidt papir kan blive til nyt hvidt papir. Pap og blandet papir/pap kan blive til papkasser og emballage. Minimum 85 % af det genanvendelige papir og pap skal genanvendes.

Tekstilaffald bliver revet til fibre, som kan bruges til at lave nyt tøj, tæpper, lydisolering og fyld til hynder. Minimum 50 % af det udsorterede tekstilaffald skal gå til genanvendelse.

5 Kasser til farligt affald

Enfamilieboliger

Hos enfamilieboliger udleveres der en særlig kasse på 21 liter, der kan afhentes/ombyttes på adressen. Ombytningen sker i forbindelse med den almindelige renovationsindsamling, når borgerne stiller en fyldt kasse på en af de tre beholdere. Kasserne med farligt affald kan også afleveres/ombyttes på genbrugsstationerne.

Behandling og afsætning af kasserne med farligt affald indsamlet hos enfamilieboliger har været udbudt i EU-licitation fælles med de tre øvrige FARR-selskaber samt Silkeborg Forsyning A/S. Opgaven blev vundet af Marius Pedersen A/S, og der er indgået kontrakt med udløb 31. august 2027 med mulighed for forlængelse i op til to år.

Marius Pedersen A/S afhenter/ombytter i en bil med uddannet personale de fyldte kasser på de forskellige afsætningslokaliteter hos Kredsløb A/S i Lisbjerg, Stena A/S i Tilst samt på genbrugsstationerne og indsamlingsentreprenørernes egne lagre.

Kasserne køres til Marius Pedersen A/S' sorteringsanlæg beliggende Baggeskærvej 15, 7400 Herning.

Efter aflæsning bliver pallerne med miljøkasser kørt ind i et sorteringsrum, hvor kasserne åbnes og udsorteres i fraktioner. Dernæst bliver de tomme kasser vasket og tørret på vaskelanlæg, inden de atter returneres til opsamlingsstederne.

Herefter tilgår de separate fraktioner (f.eks. batterier, spraydåser, olie, sparepærer m.m.) forskellige behandlingsanlæg i henhold til mere specifikke krav, således at miljøskadelige indholdsstoffer bliver fjernet, og genanvendelige råstoffer udvindes, så de kan bruges i nye produkter.

Flerfamiliebebyggelser med fællesløsninger

Ved flerfamiliebebyggelser med fællesløsninger, hvor affaldsbeholderne deles af flere, er det ikke muligt at stille kasser på låget af affaldsbeholdere, ligesom der er begrænsninger i, hvor mange kasser en almindelig renovationsbil kan medtage. Endvidere kan det i lejligheder være svært at finde plads til en kasse til farligt affald. I sådanne bebyggelser etableres en af følgende løsninger:

1. **Uden særlige skabe.** Kasser på 21 liter til farligt affald stilles af beboere til afhentning/ombytning på nærmere velafgrænset og defineret areal på egen grund (eksempelvis ved affaldsbeholdere for fælles bebyggelser med under ca. 10 husstande).
2. **Viceværtordning uden særlige skabe.** I visse fællesbebyggelser, hvor der er viceværter, der understøtter beboerne i affaldssortering, kan beboerne aflevere affald til viceværten, der henlægger det farlige affald i kasser på 21 liter i f.eks. et særligt rum eller på særligt afgrænset areal.

3. **Opstilling af skabe med kasser.** Skabe med plads til 4 eller 6 kasser på 21 liter kan opstilles i bebyggelser med plads på egen grund. Der kan opstilles 1 til 3 skabe på hver grund.
4. **Opstilling af automatskabe med kasser.** Automatskabe med et antal kasser på 10 liter kan opstilles på private eller offentlige arealer, og kan dække bebyggelser og områder uden plads til skabe på egen grund.
5. **Butiksskabe.** Specielle skabe med kasser på 10 eller 21 liter til særlige typer af farligt affald kan opstilles i f.eks. supermarkeder eller butikcentre, særligt i områder med bebyggelser uden plads til skabe på egen grund.

Der er i skrivende stund ikke indgået kontrakt om indsamling og behandling af kasser fra ovenstående løsninger i fællesbebyggelser med fællesløsninger, men kravene til behandling vil svare til kravene for kasser fra enfamilieboliger.

Farligt affald fra sommerhuse, skal afleveres på genbrugsstationerne.